

Till

Naturvårdsverket
106 48 Stockholm
Ärendenummer NV-05023-16

REMISSYTTRANDE
2016-11-13

SKS synpunkter på innehåll i en kommande miljökonsekvensbeskrivning gällande en inkapslings- och slutförsanläggning för använt kärnbränsle i Finland

Det finska kärnenergi bolaget Fennovoima AB har påbörjat planering för en anläggning för inkapsling och slutförvaring av använt kärnbränsle. Syftet är att hitta en permanent lösning för slutförvaring i den finska berggrunden av det använda kärnbränslet från Fennovoimas kommande kärnkraftverk, Hanhikivi 1, vilket byggs vid Pyhäjoki i Norra Österbotten i Finland.

I enlighet med Esbookonventionen erbjuds Sverige att delta i miljökonsekvensbedömningsprocessen av projektet. Från svensk sida är Naturvårdsverket ansvarig myndighet för att lämna och ta emot underrättelser angående miljökonsekvensbeskrivningar i gränsöverskridande sammanhang. Naturvårdsverket har erbjudit svenska myndigheter, organisationer och allmänhet att lämna synpunkter på det översända underlaget.

Sveriges Kärntekniska Sällskap (SKS) har granskat det program för miljökonsekvensbedömning som Fennovoima har tagit fram (från juni 2016, 130 sidor). I detta yttrande lämnar SKS sina synpunkter på förslaget.

Allmänt intryck

Fennovoimas program för miljökonsekvensbeskrivning (MKB) är utförlig och ger en god bild av möjliga miljökonsekvenser av en inkapslings- och slutförvarsanläggningen. SKS anser att Fennovoima genom förfarandet visar att man planerar att genomföra en omfattande miljökonsekvensbedömning och har högt ställda krav på omfattning och innehåll. SKS anser att förutsättningarna är mycket goda för att redovisningen kommer att resultera i en grundlig och transparent bedömningen av miljökonsekvenserna samt bereda goda möjligheter för allmänheten att yttra sig i processen.

SKS ser positivt på Fennovoimas miljökonsekvensbedömning och välkomnar planerna på ett finskt slutförvar. SKS noterar att Fennovoima planerar en slutförvarslösningen liknande den som SKB har utvecklat för slutförvaring av det svenska använda kärnbränsle. SKS anser att den föreslagna metoden utgör en långsiktigt säker och robust lösning för slutförvaring av högaktivt avfall med minimala miljökonsekvenser.

Ej gränsöverskridande miljökonsekvenser

SKS gör bedömningen utifrån det föreslagna konceptet att den finska inkapslings- och slutförvarsanläggningen inte kommer ha några skadliga gränsöverskridande miljökonsekvenser för Sveriges del. Inga stora mängder radioaktiva ämnen kan spridas till omgivningen från slutförvaret eller inkapslingsanläggningen. I värsta fall kan olyckor i samband med transport av använt kärnbränsle leda till att personer i olycksplatsens omedelbara närhet utsätts för förhöjda strålningsnivåer. När det gäller olyckor i inkapslingsanläggningen så kommer eventuella radioaktiva ämnen att samlas upp i anläggningens filtersystem. Således bedömer SKS att det inte finns anledningen för Sverige att delta i den kommande MKB-processen. Inte heller är det motiverat att man från finsk sida ska behöva ta i beaktande synpunkter från svenska myndigheter då slutförvarsprojektet knappast innebär några gränsöverskridande miljökonsekvenser.

Belysa nollalternativet närmare

SKS anser att det i den kommande MKB-redovisningen finns anledningen att i mer detalj redovisa miljökonsekvenserna av det s.k. nollalternativet. Nollalternativet, dvs att slutförvarsprojektet inte genomförs, skulle innebära att det högaktiva kärnbränslet skulle komma att förvaras på obestämd tid på kärnkraftverkets område på Hanhikivi udde i Pyhäjoki. Miljökonsekvensbeskrivningen borde därför innehålla en bedömning av miljökonsekvenserna och riskerna med att inte genomföra projektet så att det ger en uppfattning om de faktiska miljövinster som ett slutförvar tillför systemet.

Beslut om detta yttrande har fattats av ordförande i Sveriges Kärntekniska Sällskap, Carl Berglöf, efter föredragning av Marcus Eriksson från föreningens remissutskott.

Sveriges Kärntekniska Sällskap

Stockholm 2016-11-13